

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Borba za državno oblast.

Razmere, ki vladajo v Mehiki, so za ostali svet nekam zagonetne. Povsod se vriva vprašanje: Kako je mogoče, da se sredi tako katoliškega ljudstva, kakor je mehiško, tako nečuvno kruto in vztrajno preganja katoliška cerkev? Ali in zakaj se vodi borba zoper katoliško vero? Kako je mogel imeti toliko uspeha tak politik, kakor je Calles, ki je oplenil cerkve, zaprl katoliške šole, pometal v zapore ali izgnal iz države duhovnike ter bije uničevalen boj zoper katoliško cerkev, ki leži na tleh ranjena in oslABLJENA?

Na to zanimivo vprašanje odgovarja poznavalec mehiških razmer s temi pojasnili: Glavni niso politični razlogi. Politične volitve v Mehiki ne pomenjajo ničesar. Calles in njegova kompanija se ozira ter deje veljavnost samo tistim glasovom, ki so bili oddani za njega in njegovo stranko. Drugi glasovi ne veljajo nič: ali izginejo ali pa se pretvorijo v glasove za Callesovo stranko. Cilj Callesovega stremjenja je oblast: državna oblast mora biti na vsak način v rokah njegove stranke! Callesova zmaga je bila popolna leta 1928, ko je odložil mesto predsednika države. Samo ena stranka je v Mehiki, socialno-revolucionarna stranka, ki je absoluten gospodar v državi.

Tej stranki se mora na vsak način ohraniti diktatura v državi. Zato je

Calles ti stranki podredil in usužnjil vojsko, delavce in kmete. Čeprav se on sam drži v ozadju ter molči, vendar ima svoje prste povsod. Svojim pristašem je z agrarno reformo zagotovil velika posestva. Potem je osnoval mnogo družb, ki na veliko prodajajo žito, sol, sladkor, bombaž in petrolej. Nato so prišla na vrsto podjetja za baker in elektriko. Vse te družbe pripadajo izključno Callesu in njegovi kompaniji. Vse konkurenčne družbe so ali uničene ali pa kupljene. Calles je po strankarskem prepričanju socialist in komunist, po svojem delovanju pa največji kapitalist, ki mu v Mehiki ni para.

Zakaj torej preganja cerkev? Calles hoče za svoja gospodarska podjetja monopolski značaj v Mehiki. To more doseči, odnosno ohraniti edino le potom državne oblasti. Na vladi ostati za vsako ceno! Ker so v Mehiki razen socialno-revolucionarne stranke vse druge zatrte, mu ne more pretiti nevarnost od drugod kot od katoliške cerkve, njenih socialnih nauk in njenega socialnega delovanja. Zato mora cerkev pod peto države. Kako bi framašoni, liberalci in socialisti mogli izkoristiti ljudstvo, ako bi glavni zagovornik ljudstva in njegovih pravic, katoliška cerkev, bila svobodna?!

V NAŠI DRŽAVI.

Pomembne besede kmetijskega ministra dr. Jankoviča. V Beogradu so se vršila dne 14. februarja posvetovanja zastopnikov industrije za pridelavo oljnatih semen in olja in proizvajalcev v to svrhu potrebnih sirovin. Posvetovanja je otvoril kmetijski minister dr. D. Jankovič s posebnim nagovorom. Povdaril je, da smo od leta 1929 do danes uvozili za 530 milijonov Din olja, ki bi ga bili lahko pridelali doma. V isti dobi smo uvozili za 733 milijonov Din oljnatih semen, ki bi jih lahko pridelali doma. Povprečno je znašala vrednost uvoženih semen na leto 68 milijonov Din, kar znaša od leta 1921 do prvega polletja 1934 1300 milijonov Din. Za pridelavo tega uvoženega semena bi bilo treba 30.000 ha zemlje, katero bi bilo lahko najti. Za bodoče se bodo pridobivali vse sirovine oljne industrije doma

in industrijska zaščita ne sme iti za ciljem: v korist tujih sirovin! Konečni povdarek g. ministra se glasi, da mora biti za bodoče konec zmede v kmečkem gospodarstvu. Naš kmet mora biti zaščiten, omogočiti mu je treba, da postavi višje cene svojim pridelkom. Prejeti mora za svoje pridelke to, kar s težkim naporom in delom resnično zasluži.

Pravosodni minister dr. Dragutin Kojič je izjavil dne 15. februarja časnikarjem, da bo izdanih kratkem več ukrepov, ki bodo osvobodili sodnike vplivov politike in pritiska od zgoraj. Sodstvu je treba dati svobodo, kakor jo določa ustava.

Pocenitev železnice. Prometni minister je znižal železniško tarifo, da olajša potovanje po železnici in da poveča splošni, predvsem pa tujski promet. S 1. marcem se znižajo železniške karte za 28%. Pocenjen bo tudi prevoz prtljage ter brzovoznega blaga. Za potovanja v letovišča in na morje je uvedena polovična cena.

Jugoslovanska nacionalna stranka JNS pri volitvah ne bo postavila svoje lastne kandidatne liste, ampak priporoča svojim strankarskim prijateljem, da naj kandidirajo na tisti listi, ki daje naj več jamstva za politiko brezpogojnega narodnega in državnega edinstva. Tako je sklenilo predsedstvo JNS na seji v Beogradu dne 15. februarja. V smislu gorajnega sklepa je prenehal tudi »Glasnik JNS«, ki je bil glavno glasilo pred nekaj tedni še vsemogočne stranke. Ko je stranka morala dati iz rok državno oblast, so njenemu glasilu zmanjkala življenjska sredstva. Kmalu bo stranka sama legla v grob.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijski kancelar v Parizu in Londonu. Francosko zunanje ministrstvo je izdalo uradno obvestilo, da pride avstrijski zvezni kancelar v četrtek dne 21. februarja zvečer v Pariz, da uradno obišče francosko vlado. Kancelar in zunanji minister Berger-Waldeneegg bosta ostala v francoski prestolnici dva dni ter se bosta dne 24. februarja odpeljala v London, da obiščeta tudi angleško vlado. V Parizu bosta imela politične sestanke z ministrskim predsednikom Flandinom in zunanjim ministrom Lavalom.

Italijansko-abesinski spor. Smo že poročali, da obstoja resna vojna opasnost med Abesinijo in Italijo, ki ima svojo kolonijo Eritrejo ob vzhodni afriški obali. Abesinci so obračunali z Italijani že 1. marca 1896, ko so popolnoma porazili italijansko vojsko. Sedanji spor je izbruhnil radi razmejitve med Abesinijo in laško kolonijo. Razmejitev je bila določena že pred 10 leti na papirju, vendar ni izvedena na licu mesta niti do danes. Italijani bi radi izvedli razmejitev tako, da bi bili vsi studenci na italijanski strani, čemur se pa upira Abesinija in je došlo že parkrat do precejšnjih spopadov med obojestranskimi mejnimi stražnimi oddelki. Italija je stavila zadnje dni Abesiniji zaradi spopadov naslednje pogoje: 1. Povrnitev blagovne škode in škode, ki je bila povzročena družinam padlih in ranjenih italijanskih vojakov. Italijanska vlada zahteva 1000 tolarjev Marij. Terezije za vsakega ubitega vojaka in 150 tolarjev za vsakega ranjenega Italijana. 2. Italijanski zastavi se mora izkazati vojaška čast po abesinskih četah. 3. Abesinska vlada se mora opravičiti zaradi vpada čez mejo. — Abesinci se niso uklonili italijanskim zahtevam in radi tega je Italija mobilizirala dve diviziji, katere sedaj prevažajo v Eritrejo. Italijansko vojno ministr-

vo izjavlja, da gre le za ojačenje obmejnih straž napram Abesiniji, kar pa nikdo ne verjame. Najbrž Italijani ne bodo začeli krvavega plesa, ker jim je še v živem spominu poraz pred 39 leti in tudi v sedanjem sporu jim je znano, da so izvežbali in vodijo abesinsko vojsko japonski oficirji.

Ogromni izdatki Italije za oboroževanje v zraku in na morju. Italijanski proračun za bojno letalstvo znaša v našem denarju 3 in pol milijarde Din in je za 130 milijonov lir večji od lanskega. Proračun za bojno mornarico

je predviden na 4 in pol milijarde Din, kar znači 80 milijonov lir več kakor lani.

Madžarska na poti k diktaturi. Na Madžarskem pripravljajo zakonski načrt o razširjenju pravice državnega upravitelja (regenta) Horthyja. Po tem načrtu bo imel Horthy pravo, da od parlamenta sprejete zakone sprejme ali zavrne. Parlamentu se odvzame pravica: pozvali na odgovor regenta. Horthy bo prejel po novem zakonu pravice in stališče kralja.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Svobodomiselstvo proti evharističnemu kongresu. Ni ga bolj lažnjivega naslova kot je svobodomislec. Tak človek zahteva sicer svobodo mišljenja za sebe, drugim pa jo zanika. K večjemu bi naj bilo svobodno protiverno in proticerkveno mišljenje, z vero skladno in bogovdano mišljenje pa je nedovoljeno ter bi se moralo na vsak način preprečiti. Takšna je svoboda »svobodomiseltva«. Prav posebej so vse verske manifestacije, ki so svobodna in javna izpoved verske misli, za svobodoumneže (človek bi skoro pred umneže postavil nikalnico »ne«) predmet mržnje in zgražanja. Tako se tudi češki svobodomislec ne morejo sprijazniti z mislijo, da bo letos koncem junija v Pragi čehoslovaški evharistični shod. Zvezali so se s socialisti, da store vse, kar je mogoče, da bi ta kongres preprečili. Socialistično glasilo »Pravo lidu« poziva vlado, naj nastopi proti katoličanom, ki so tako drzni, da želijo privediti demonstracijo v »husitski Prag«. Socialistična učiteljska (!) organizacija je sklenila, da priredi dne 6. julija 1935 protimanifestacijo proti evharističnemu kongresu. Na take liberalno-socialistične poskuse bo katoliško čehoslovaško ljudstvo odgovorilo z velikansko udeležbo na kongresu. In edino to je pravilno. Liberalec in socialist se bojita samo moči, zlasti ako sta gmotna in duhovno-moralna sila skladno združena v impozantnem nastopu.

Framason obsoja framasonstvo. Framasonska organizacija je tajna, skrbno zakrita pred očmi širšega sveta. Da bi ne mogli zvedavi pogledi ljudi prodreti do tiste pozornice, kjer se vrši prava framasonska igra, je poskrbljeno s kulisami, ki zastirajo pogled v notranjost pozorišča. Da so te kulise bolj učinkovite, so lepo in pestro poslikane s človeko-, rodo-, brato- in mlajubjem. To pa so le same fraze, sa-

ma besede: tako framasoni besedičijo, drugače pa ravnaajo. Navidezno je njihova organizacija nepolitična, v resnici pa je politika njih prvi in edini cilj. Kajpada samopašna politika, ki donša članom framasonske lože koristi, škodo pa državi in narodu. Odkrito je to povedal nedavno magister (voditelj) francoske lože Albert Vigno v svojem pismu, ki ga je poslal organizaciji duhovnikov, ki so se udeležili svetovne vojne. V tem pismu izpoveduje: »Prepričan sem se o lažnjivosti framasonskega nauka v vsakem oziru: filozofskem, verskem, moralnem, gospodarskem itd. Mesto da bi se framasoni potrudili človeka pripraviti za njegov poklic, se pečajo edino le s političnimi intrigami. Za framasona je domovina prazna fraza (beseda), Bog pa izmišljava. Kot patriot (domoljub) sem uvidel, da je delovanje framasonov domovini najškodljivejše.« Velja za vesoljno framasonstvo, torej tudi za jugoslovansko. Framasonsko družbo je treba kot protidržavno razpustiti.

Terezija Neumann in narodni socializem. Ime Terezije Neumann iz Konnersreutha na Bavarskem je svetovno znano. Že 10 let ne uživa nobene hrane (samo sv. hostijo pri vsakodnevnem sv. obhajilu), doživlja trpljenje Kristusovo ter dobiva krvava znamenja njegovih ran. Spričo teh čudovitih pojavov se je že marsikateri spreobrnil: prejšnji protestant pisatelj dr. Gerlich je postal katoličan (narodni socialisti so ga ubili). Spreobrnil se je tudi protestant Eberhard Kundendorf, ki je leta 1926 šel v Konnersreuth iz radovednosti. Sedaj oznanja Terezijino poslanstvo po svetu na potovanjih, ki so ga dovedla celo v sveto deželo in v Turčijo. Terezija Neumann je o narodnih socialistih izpovedala to, kar je gledala v nekem videju: narodno-socialistični režim bo v Nemčiji trajal 8 let, katoličani naj se pripravijo na težko kulturno borbo. To prerokovanje so narodni socialisti Tereziji hudo zamerili. Odpeljati so jo dali v zapor v zbiralno taborišče, čez pet dni pa so jo zopet izpustili.

Slov. goricah v Mežico. — K Sv. Benediktu pride iz Mežice gospod kaplan Jakob Sem.

Nesreče.

Pri padcu si zlomil obe nogi. Na Radvanjski cesti v Studencih pri Mariboru sta gasila dva delavca apno. Vodo za gašenje sta vlekla z vedrom iz studenca. Pri zajemanju vode je padla delavcema v vodnjak deska, kate-

ro sta hotela izvleči. Delavec Pongrac se je spravil v vedro in njegov tovariš ga je spuščal po vrvi 15 m globoko. Pri spuščanju tovariša v globino je naenkrat popustilo gonilno kolo pri vretenu vsled teže. Vedro s Pongracom vred je treščilo na dno vodnjaka. Pri padcu si je zlomil Pongrac obe nogi in se je tudi sicer no znotraj nevarno poškodoval.

Dve nesreči v Savinjski dolini. Ivanu Dimecu, posestniku v Logu v Savinjski dolini, je padel hlod na nogo in mu jo je zlomil. — Vsled padca pri smučanju si je zlomila nogo 14letna Erika Pintar, hčerka uradnika iz Dolnje vasi pri Št. Pavlu. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnici v Celju.

Huda nesreča železniškega strojevodje. Dne 14. februarja popoldne se je zgodila na postajališču Jevnica pri Ljubljani huda nesreča. Mariborski popoldanski osebni vlak se je ustavil na omenjenem postajališču. Strojvodja, 44letni Jožef Žagar iz Maribora, je skočil s stroja in ga pregledoval. Pri pregledovanju ga je presenetil dunajski brzovlak. Lokomotiva je Žagarja sunila, ga vrgla ob njegov stroj, kjer je obležal s smrtno nevarnimi poškodbami. Težko poškodovanega so oddali v ljubljansko bolnico.

Ogenj. Dne 12. februarja je začelo goriti v Brunški gori pri Radečah v hiši Jožefa Kovačiča. Zgorelo je vse, kar je sploh mogel uničiti ogenj na stavbi, ker je bilo gašenje vsled zamrznile vode otežkočeno. Škoda znaša 10.000 Din, zavarovalnina 4000 Din. Pred enim mesecem je znižal pogorelec vsled pomanjkanja denarja zavarovalnino od 8000 Din na polovico.

Razne novice.

»Domovina« z vso vnemo brani delovanje Jugoslovanske nacionalne stranke. O delovanju JNSSarjev ob občinskih volitvah v Sloveniji v oktobru 1933 ne poroča podrobnosti. Nič ne de, bodo pa drugi o tem poglavju o svojem času tembolj temeljito in krepko govorili. O gospodarskem delu JNSSarjev pa že tako govori vsa Slovenija. Uspehi so takšni in tako opazni, da v kmetijskih hišah ni več denarja niti za sol. Spričo tega si upa »Domovina« zapisati: »Mirno gleda JNS na svoje dosedanje plodonosno »delo«. Da, JNSSarski voditelji gledajo z brezbriznim mirom na to delo, slovenski kmet pa z žalostjo in ohupom.

Vinska razstava in sejem v Ljutomeru. Kakor je bilo že objavljeno, priredi Vinarska podružnica v Ljutomeru dne 12. marca t. l. vinski sejem in razstavo vina v gostilni g. Resnika v Ljutomeru. Vabijo se bližnji in daljni prijatelji naših vinskih goric, da to prireditvev posejijo. Na poskušnjo bodo prvovrstna vina iz ljutomersko-ormoškega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša. Otvoritev bo ob 3. uri dopoldne. Opozarjamo vse interesente, vinske trgovce in gostilničarje, da se naj na tej razstavi sami prepričajo o izvrstni kakovosti ljutomercana in zelo ugodnih cenah. Poševična voznja po železnici je zaprosena. Več o razstavi prihodnjič.

Potvorjeni tisočaki. Narodna banka razglašča, da so se pojavili krog Sušaka

NOVICE

Osebne vesti.

Za provizorja v Artičah po umrlem g. župniku Šribarju je imenovan Franc Modrinjak, dosedaj kaplan v Pišecah.

Duhovniška vest. Prestavljen je g. kaplan Anton Boštetele od Sv. Benedikta v